

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne: **Ing. V. J.** nar. X., bytom Ž. B., zastúpenej JUDr. Ľubošom Gilkom, advokátom so sídlom 036 08 Martin, Helsinská č. 33, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, 813 63 Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 16. augusta 2011 číslo 42465-2/2011-BA o poistnom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 21. februára 2012, č. k. 20Sn/6/2011 - 26, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 21. februára 2012, č. k. 20Sn/6/2011 - 26, **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **nemá** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 21. februára 2012, č. k. 20Sn/6/2011-26, podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušil rozhodnutie žalovanej zo 16. augusta 2011 číslo 42465-2/2011-BA, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v Žiline z 29. apríla 2011 číslo 700-1640007211-GC04/11 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodení svojho rozsudku poukázal na príslušné ustanovenia zákona č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/1994 Z.z.“), z ktorých vyplýva pre samostane zárobkovo činné osoby (ďalej len „SZČO“), teda i pre žalobkyňu oznamovacia povinnosť, to je povinnosť prihlásiť sa i odhlásiť sa v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne podľa miesta bydliska do ôsmich dní od vzniku, resp. zániku účasti na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení. Krajský súd považoval za preukázané, že žalovaná určila dlžné poistné žalobkyne na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení za obdobie január 1995 až jún 1995, ktoré s poukazom na § 21 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z. z. v znení k 31. decembru 1995 pre SZČO bolo splatné do 8. dňa po uplynutí tohto mesiaca, teda do 8. februára 1995. Podľa názoru krajského súdu žalobkyňa ku dňu 8. februára 1995, teda ku dňu splatnosti poistného, splnila oznamovaciu povinnosť s dátumom vzniku poistenia od 1. januára 1995 podľa § 18 zákona č. 274/1994 Z. z. až 24. januára 1995, teda oneskorene. Krajský súd dôvodnosť námietky premlčania vznesenej žalobkyňou akceptoval, nestotožnil sa s právnym názorom žalovanej, že pohľadávka sa nepremlčuje a rozhodnutia vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci správnymi orgánmi prvého a druhého stupňa zrušil a vec vrátil správne orgánu na ďalšie konanie. Žalobkyňi náhradu trov konania krajský súd podľa § 151 ods. 1 a 2 OSP nepriznal, nakoľko si náhradu trov neuplatnila a ani v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku nevyčíslila.

V odvolaní proti rozsudku krajského súdu žalovaná navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že splnenie oznamovacej povinnosti podľa § 18 zákona č. 274/1994 Z.z. je treba chápať splnenie povinnosti spôsobom a v lehote ustanovenej týmto zákonom. Uviedla, že krajský súd vyššie uvedené nepopiera, no uvádza, že posudzovať splnenie oznamovacej povinnosti je potrebné až od dátumu splatnosti poistného za mesiac január 1995. Žalovaná zotrvala na stanovisku, že žalobkyňi vznikla oznamovacia povinnosť 1. januára 1995, keďže do 31. decembra 1994 oznamovaciu povinnosť nemala. Zdôraznila, že oznamovacia povinnosť nebola splnená včas, čo vyplýva aj z rozsudku súdu prvého stupňa. Namietala, že boli splnené podmienky § 24 ods. 4 zákona č. 274/1994 Z. z., teda že poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové zabezpečenie sa nepremlčuje, ak nebola splnená povinnosť podľa § 18. Skúmanie splnenia oznamovacej povinnosti až v čase splatnosti poistného, podľa názoru žalovanej nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 274/1994 Z. z.

Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Podľa § 18 ods. 1 písm. b/ zák. č. 274/1994 Z. z. oznamovacou povinnosťou na účely tohto zákona sa rozumie prihlásenie a odhlásenie samostatne zárobkovo činnnej osoby a spolupracujúcej osoby samostatne zárobkovo činnou osobou v príslušnej pobočke.

Podľa § 18 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z. z. samostatne zárobkovo činná osoba zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení podľa osobitného predpisu je povinná prihlásiť sa v pobočke príslušnej podľa miesta svojho trvalého pobytu najneskôr do ôsmich dní od vzniku účasti na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení a odhlásiť sa v rovnakej lehote od zániku účasti na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení.

Podľa § 24 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z. právo predpísať poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti.

Podľa § 24 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z. z. právo predpísať poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie sa nepremlčuje, ak nebola splnená oznamovacia povinnosť podľa § 18.

Z obsahu spisového materiálu, vrátane administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyňa získala 30. marca 1993 Osvedčenie o spôsobilosti na výkon činnosti audítora číslo 000194 a 5. apríla 1993 bola pod číslom 000189 zapísaná do zoznamu audítorov, čím sa stala pre účely zákona o sociálnom poistení SZČO a 24. januára 1995 doručila príslušnej poisťovni prihlášku na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie, v ktorej uviedla dátum vzniku poistenia od 1. januára 1995. Preskúmanými rozhodnutiami žalovaná predpísala žalobkyni dlžné poistné za obdobie od januára 1995 do júna 1995 na nemocenskom poistení v sume 9,71 € a dlžné poistné na dôchodkovom zabezpečení v sume 55,61 €, spolu 65,32 €, lebo v uvedenom období žalobkyňa odviedla nesprávnu, nižšiu sumu na poistnom.

Žalobkyňa už v odvolaní proti rozhodnutiu pobočky Sociálnej poisťovne, ako aj v žalobe podanej na súd namietala premlčanie práva žalovanej predpísať jej predmetné poistné. Podľa jej názoru žalovaná nesprávne aplikovala ust. § 24 ods. 3 zákona č. 274/1994 Z. z. s ust. § 14 ods. 1 písm. b) a d), kedy oneskorené splnenie oznamovacej povinnosti spojila s premlčaním práva na poistné.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so zisteniami a závermi krajského súdu. Podľa § 18 zákona č. 274/1994 Z. z. sa oznamovacou povinnosťou rozumie prihlásenie a odhlásenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorej je samostatne zárobkovo činná osoba zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení povinná splniť v zákonom stanovenej lehote. Dostatočne bolo preukázané, že žalobkyňa, ako SZČO zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení podľa § 18 ods. 4 zákona č. 274/1994 Z. z. bola povinná prihlásiť sa v pobočke príslušnej podľa miesta svojho trvalého pobytu, najneskôr do ôsmich dní od vzniku účasti na poistení. Svoju prihlasovaciu povinnosť žalobkyňa splnila 24. januára 1995, teda oneskorene, a jej konanie preto nemôže odporkyňa ponechať bez právnych dôsledkov a neprihliadať naň. V mesiaci január 1995 navrhovateľka svoju oznamovaciu povinnosť splnila. Aj odvolací súd zastáva názor, že zmeškanie, resp. nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na oznámenie rozhodných skutočností nie je totožné s nesplnením oznamovacej povinnosti. Svoju oznamovaciu povinnosť žalobkyňa, aj keď oneskorene, splnila a v období od januára 1995 až jún 1995 počas splatnosti poistného za jednotlivé mesiace oznamovacia povinnosť navrhovateľky zostala zachovaná. Odporkyňa preto nemohla postupovať podľa § 24 ods. 4 zákona č. 274/1994 Z. z., lebo toto ustanovenie sa na navrhovateľku nevzťahuje. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu v tom, že pokiaľ si v čase splatnosti dlžného poistného žalobkyňa ako SZČO už oznamovaciu povinnosť splnila, i keď si ju mala splniť skôr, právo predpísať poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie sa premlčí v lehote 10 rokov odo dňa jeho splatnosti. Ak v dôsledku tejto skutočnosti správne orgány predpísali dlžné poistné za obdobie január 1995 až jún 1995 až v roku 2011, vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nároku žalobkyňou, nebolo možné zohľadniť tvrdenie žalovanej, že jej nárok nie je premlčaný.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď preskúmané rozhodnutia správnych orgánov, vychádzajúce z nesprávneho právneho názoru zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu v súlade s § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil ako vecne správny.

Úspešnej žalobkyni odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, lebo jej v odvolacom konaní žiadne trovy konania nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. mája 2013

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová